

Brassica oleracea (Alba-Gruppen) 'Säfstaholm'

Sverige

Beskrivning: 'Säfstaholm' är medelsen till sen med plattrunda, ganska löst knutna huvuden som ibland blir extremt stora. Sorten passar bra till kåldolmar. Den söta smaken gör även sorten bra till sallad.

NGB-nummer: 11717

Historia: 'Säfstaholm' är den enda kvarvarande av de många svenska kålsorter som fanns 1800-talets frökataloger. De försvann när maskinell hantering krävde fastare huvuden. Samtidigt minskade också hemmaodlingarna. När Nordiska genbanken bildades 1979 gick det inte längre att hitta utsäde, förrän man på 1990-talet lyckades få frön från Vavilovinstitutet i St Petersburg. 1952 hade ryska forskare köpt en fröpåse i Stockholm. Fröna förnygrades 1971, men låg därefter orörda i en brun papperspåse i rumstemperatur på institutet. Trots detta lyckades man få liv i fröna och sorten kan sedan år 2000 anses som räddad.

Fröodling av 'Säfstaholm'.
Örebro frö, frukt och blomsterhandel.
Priskurant 1927

Odlingsanvisning: Vitkål tar plats och kräver näringsrik jord. Så gärna i krukor inne för senare utplantering. Småplantorna ska inte stå för varmt. Utomhus sås fröna när jorden reder sig. Då sås ett fåtal frön i samlingar med ca 40 cm mellanrum. Gallra sedan bort alla utom en planta i varje samling. Använd gärna insektsnät mot kålflugor och fjärilar.

Skörda när huvudet känns lagom stort, skördeperioden är utdragen. Det fortsätter att växa så länge vädret tillåter. Om rotstockarna får stå kvar till nästa vår kan de blomma och ge frö. Men tänk på att vitkål korsar sig med andra kåltyper och att flera plantor behövs för att undvika inavelsproblem.

Finns att få tag på: Tillgången är begränsad.

Källor: Nygård, Lena och Matti Wiking Leino, 2013. Klint Karins kålrot och Mor Kristins böna. Alnarp: SLU
Börjeson, Agneta, 2015. Sorter av köksväxter. Svenska priskuranter från 1800-talet till 1930.
NordGen publication series 2015:01
Åkerman, Å. & al. (red), 1951. Svensk Växtförädling. Del II. Trädgårdsväxterna. Skogsväxterna.
Stockholm: Natur och Kultur